

Bezpečné léto

Nastalo období školních prázdnin, letních dovolených. Abychom tento čas mohli strávit opravdu odpočinkem a bez zbytečných starostí, je potřeba dodržovat několik základních bezpečnostních pravidel, která budou chránit nejen nás a naše rodiny, ale i okolí.

Rozdělávání ohně ve volné přírodě:

- vhodné místo pro ohniště by mělo být vzdáleno alespoň 50 m od okraje lesa a v dostatečné vzdálenosti od budov a hořlavých materiálů,
- v lese lze rozdělávat oheň jen na vyhrazených místech!!!!
- oheň nezakládejte pod větvemi stromů, na kořenech stromů, na suchém listí, lesní hrabance nebo rašelině, v blízkosti suché trávy nebo obilí, stohů, seníků apod. Létaající jiskry nebo náhlý poryv větru pak velmi snadno způsobí neštěstí,
- zcela zakázáno je rozdělávání ohně na místech se vzrostlým porostem, tedy i louce nebo na strništi,
- za silného větru nebo extrémního sucha bychom oheň v přírodě neměli rozdělávat vůbec,
- při rozdělávání ohně v přírodě bezpečně oddělte ohniště od okolního prostředí – např. obložení kameny, obsypání pískem, vyhloubení zeminou apod. V případě větších vater je vhodné ohniště oddělit pruhem širokým až jeden metr, který bude zbavený veškerých hořlavin.
- pro zapálení nebo udržování ohně v žádném případě nepoužívejte vysoce hořlavé látky (kapaliny) jako např. benzín, naftu či líh, uměle vyrobené látky, nesmí se pálit ani jakékoliv odpady či materiály obsahující chemické látky,
- pokud chystáte velkou vatra, dejte si pozor, aby polena byla poskládána do stabilní pyramidy (např. pomocí záseků na polenech), která umožní prohořívání dovnitř a zabrání nebezpečí rozvalu pyramidy do okolí,
- do ohně nikdy nevhazujte jakékoliv výbušné předměty (rachejtla, světlice, patrony, nádoby se stlačeným plynem, municí),
- oheň neroznášejte po okolí, např. na zapálené větvi,
- oheň nesmíme ponechat ani na okamžik bez dozoru,
- je vhodné mít nachystán dostatek vody či písku, kdyby se oheň vymykal kontrole,
- po ukončení musí být ohniště důkladně uhašeno, buď zalitím vodou, nebo alespoň zasypáním zeminou,
- při odchodu se z ohniště nesmí kouřit a popel i půda pod ohništěm musí být chladná,
- děti by neměly být u ohniště ponechány bez dozoru osoby starší 18 let.

Základní pravidla jak postupovat, když **dojde ke vznícení šatů** a není po ruce dostatečné množství vody k uhašení. Odborníci doporučují chovat se dle pravidla „**Zastav se, lehni si a kutálej se!**“

Zastav se – neutíkejte (během či chůzí se oheň ještě více rozšíří) – běžící osobu je nutno třeba i násilím zastavit, donutit ulehnout a uhasit oděv.

Lehni si – kdekoliv jste, venku nebo uvnitř, okamžitě si lehněte na zem a pro ochranu obličeje si ho zakryjte dlaněmi (dlaně nepřikládejte na tvář pouze v případě, že hoří rukávy oblečení).

Kutálej se – válejte se, dokud plameny neuhasnou – válením se zamezí přístupu kyslíku potřebného k hoření. Je-li po ruce deka, nebo jiná vhodná textilie (nesmí to být textilie z umělých látek), lze ji také použít k uhašení hořícího oděvu.

Grilování:

- platí stejná pravidla jako při rozdělávání ohně ve volné přírodě,
- pozor na grilování na balkoně – nedoporučujeme.

Plynové spotřebiče (např. přenosný propanbutanový vaříč):

- nesmí být vystaveny vysokým teplotám a nadměrným tlakům, nutno chránit proti slunečním paprskům,
- plynové zapalovače zanechávejte v autě,
- plynový spotřebič, používaný ve volné přírodě, nesmíme nechávat bez dozoru, nebezpečí hrozí zejména při převržení nestabilního spotřebiče,
- pozor na netěsnosti tlakových láhví, může dojít k unikání plynu a v uzavřených prostorách pak hrozí nebezpečí výbuchu.

Pozor na lesní požáry, zejména v období suchého a teplého počasí.

- v lese se nesmí v žádném případě kouřit,
- rozdělávat otevřený oheň lze jen na vyhrazených místech k tomu určených.

Bouřky, které nás mohou překvapit například během výletu.

- během bouřky nevycházejte zbytečně ven a raději si neplánujte výlety, pokud předpověď hlásí výskyt bouřek,
- pokud se v době bouřky nacházíme venku, je lépe činnost přerušit a vyhledat spolehlivý úkryt. Bezpečný úkryt před bleskem poskytují (samozřejmě kromě budov opatřených bleskosvodem) husté lesy a háje, nižší porost, úzká údolí, úpatí vysokých skalních stěn.
- vyhýbáme se otevřenému terénu, vyvýšeným místům, železným konstrukcím (sloupy elektrického vedení), vysokým osamoceným stromům a menším stavbám bez bleskosvodu,
- nebezpečí hrozí při koupání, windsurfingu, plavbě v loďce, příliš bezpečné není ani telefonování, či práce s elektrickými a plynovými spotřebiči,
- nepřenášejte kovové předměty (ani deštník!!) – fungují totiž jako bleskosvod,
- nezdržujte se v blízkosti potoků nebo na podmáčené půdě. Vhodný úkryt nepředstavuje ani stan či malá jeskyně ve skále. Rovněž sezení na izolační podložce (karimatka, batoh) vás před přímým zásahem blesku nechrání.
- překvapí-li vás bouřka přece jen na rozlehlé holé pláni, rozhodně nepokračujte dál v chůzi a nezůstávejte ve skupině. Nejlépe je přečkat bouřku v podřepu s nohama a rukama u sebe, popř. si lehnout v nějaké prohlubni.

Před odchodem z domova:

- zkontrolujte vypnutí všech elektrických i plynových spotřebičů, zda např. nezůstal zapnutý sporák, žehlička atd.,
- uzavřete hlavní přívody plynu a vody, elektrospotřebiče, u kterých to lze, zcela odpojte z elektrické sítě, v případě televizoru i od antény,
- vypněte jističe pro světelný a zásuvkový okruh,
- vypněte všechna světla a zavřete okna,
- domluvte se se sousedem či známým a nechte u něj rezervní klíče, v případě mimořádné události budou moci hasiči rychleji zasáhnout,
- pro úplnou jistotu můžete u souseda zanechat i kontakt na místo vašeho pobytu, abyste se mohli v případě potřeby urychleně vrátit domů.

Pohyb v přírodě

- nepohybujte se nikdy řádně nezajištěni v blízkosti okrajů skal, štol atd., hrozí nebezpečí pádu v důsledku ztráty rovnováhy, uklouznutí, propadnutí, stržení větrem,
- pozor na pohyb v neznámém terénu, a to zejména za snížené viditelnosti nebo v noci,
- nešplhejte nikdy nezajištěni na skály. Zpočátku se výstup může zdát jednoduchý, ale cesta zpět je vždy podstatně náročnější! Nečekaný pád může způsobit také uvolněná nebo zvětralá hornina či náhlá slabost.
- nepřeceňujte své síly ani ve snaze pomoci kamarádovi. Raději vždy přivolejte na pomoc hasiče nebo někoho z dospělých.

- nepouštějte se nikdy bez odborného doprovodu do průzkumů štol a jeskyní. V těchto prostorách hrozí mnoho nečekaných a neznámých nebezpečí - zával, ztráta orientace, zaklínění se v úzkých prostorách, nečekané zaplavení prostor, přítomnost nebezpečných plynů atd.,
- za nebezpečnou a vyžadující zajištění se považuje výška nebo hloubka větší než 1,5 metru!

Koupání a vodní sporty:

- nekoupejte se v noci, může dojít ke ztrátě orientace,
- neskákejte uhrátí do vody, hrozí nebezpečí srdečního selhání a utonutí,
- nikdy neskákejte do vody, o které nevíte jak je hluboká, nebo zda se pod hladinou neskrývají kameny nebo jiné předměty,
- nepřeceňujte nikdy své plavecké schopnosti ani v případech, že jste dobrými plavci, vždy počítejte např. s možností náhlé změny počasí, podchlazení, svalové křeče atd.,
- při sjíždění řek a zejména jejich splavů by měla být v loďce zkušená dospělá osoba a děti by měly mít plovací vestu,
- nepohybujte se nikdy v přílišné blízkosti břehů. Mohou být podemleté nebo může dojít k uklouznutí a pádu do vody. Hrozí pak nebezpečí těžkých zranění při nárazech do předmětů pod hladinou, uvíznutí a utonutí ve víru atd.,
- když dojde k nejhoršímu a někdo se začne topit - raději přivolejte někoho dospělého nebo přímo některou ze složek IZS! Je to vždy velmi nebezpečná situace, mnohdy náročná i pro profesionály. Pokud se stanete svědky utonutí, vždy si co nejlépe zapamatujte (označte) místo, odkud nebo kde jste tonoucího naposledy viděli a co nejrychleji přivolejte pomoc.